

När elströmmen kom till Hall

Fredagen den 18 september 1953 var en märkesdag i upplysningen av Gotland, då kopplades nämligen elströmmen på i Hall och därmed fick den sista socknen på Gotland elström.

Chefen för Gotlands kraftverk, överingenjör Fritz Dehnberg och hans stab, förstärkt med representanter för pressen träffade samman vid den nybyggda transformatorstationen vid Skälstade i Hangvar där ingenjör Dehnberg kl 10,25 kopplade samman den nya högspänningsledningen från Lärbro med 6000 voltsledningen till Hall som sedan fördelade sig på fem transformatorområden i Hall. Samtliga åretruntboende på Hallshuk drog in elström i sina fastigheter och kunde läsa sina kvällstidningar i elljus.

Det såg länge mörkt ut om elektriciteten kunde byggas ut på Hall. Det var ont om material och pengar men staten trädde till och tilldelade Hall som sista socken bidrag till elektrifieringsarbetet. Man hade dragit fram 11,6 km 6000 voltsledningar och cirka 10 km lågspänningsledningar.

Genom inkopplingen av ström i Hall blev den största "vita fläcken" inom Gotlands elområde utplånad. Ännu återstod några mindre fläckar inom en del kommuner men enligt vad ing. Dehnberg omtalade kommer dessa fortast möjligt att få elström indragen.

Ledningsnätet började byggas ut under 1952, det tog 25 dagar att bygga nytt ledningsnät på en km, att sätta stolpar och dra tråd kostade 6000 kr/km. Ingenjör Dennis Karlmark övervakade elinstallationerna och Henry Pettersson var linjeförman vid utbyggnaden.

En nyhet som Kraftverket införde här på Hall var att man satte ett kabelskåp på gården från vilket kablar drogs till de olika huskropparna på gården där elström drogs in. (tex till boningshus och ladugård).

När en socken fick elström var det Kraftverkets önskemål att så många som möjligt skulle få el framdragen, men i vissa fall måste elektrifieringen anstå på grund av att vissa fastigheter låg mycket avsides. På Hall fick dock alla 43 abonnenter som sökt få el framdragen även den installerad.

År 1927 började man elektrifiera landsbygden på Gotland och 1939 hade man 2000 abonnenter. År 1953 var 11000 abonnenter anslutna till det elektriska ledningsnätet. Nu under år 2002 finns det cirka xxxx xxx elabbonenter.

Kraftverket redovisade samtidigt vid en presskonferens att Vattenfallsverket under 1954 kommer att provköra den nya stationen i Ygne och börja ta över ström från fastlandet ,samtidigt som elströmmen på Gotland skulle bli billigare samt strömavbrotten minska.

Glädjen var stor på Hall över att man så här till jul fick elektriskt ljus i sina hus och hem.

Vindmöllor på Hallshuk.

Från början på 1940 talet fanns ett antal vindmöllor som en del fastighetsägare monterade upp på sin egen tomt. Den första vindmöllan sattes upp 1941, den drevs av en propeller som satt i vindmöllans topp. Vindkraften drev en generator som laddade ett antal batterier som hade en ganska god belysningeffekt i fastigheterna.

Vindmotorer fanns på fastigheter som tillhörde Gösta Norman, Karl Andersson, Karl Hansson och Elsa Larsson. Tre av vindmöllorna var markmonterade utom en mölla som var monterad på bostadshusets tak tillhörigt Karl Hansson.

När elströmmen kom till Hallshuk år 1953 så skrotades vindmöllorna.

Hallshuks kapell elektrifierat

Det kom som en överraskning för många när det visade sig att Hallshuks lilla men gamla kapell hade försetts med både elljus och elvärme. Armatur och el-element hade inte monterats in men man hoppades att allt skulle vara klart till jul. Planerna på dessa nymodigheter för kapellet kom från den avlidne kyrkoherden E.W. Gyberg som var den store eldsjälens vid kapellets renovering.